

Sygn. akt IV Ka 52/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie:	SSO Mariusz Górski SSO Agnieszka Połyniak
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Andrzeja Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 29 lipca 2015 r.

sprawy **M.H.**

syna D. i S. z domu A.-C.

urodzonego (...) w V.

oskarżonego z art. 178 k.k. w zw. z art. 177 § 1 i 2 k.k., art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 26 września 2014 r. sygnatura akt II K 1221/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 723,23 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 52/15

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Świdnicy wniósł akt oskarżenia przeciwko M. H. oskarżając go o to, że:

I. W dniu 3 sierpnia 2013 roku na drodze nr (...) nieopodal miejscowości M. w woj. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez kierowanie samochodem F. (...) nr rej. (...) w stanie nietrzeźwości – 0,44

miligrama na litr alkoholu w wydychanym powietrzu, jadąc z prędkością nie pozwalającą mu na panowanie nad pojazdem oraz jadąc bez uprawnień, w wyniku czego zjechał z drogi do rowu, w skutek czego pasażerowie pojazdu doznali obrażeń, tj. D. I. w postaci stłuczenia klatki piersiowej płuc, ciężkiego urazu czaszkowo mózgowego, licznych złamań kości czaszki i twarzoczaszki które to obrażenia skutkowały jego zgonem w dniu 19 sierpnia 2013 roku zaś M. L. w postaci zwichnięcia kręgosłupa, złamania żebra I lewego, krwiaka śródpiersia, ogniskowego stłuczenia mózgu, rany głowy, płynu w lewej jamie opłucnej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała na okres powyżej dni 7

tj. o czyn z art. 178 kk w zw. z art. 177§2 i 1 kk;

II. w dniu 3 sierpnia 2013 roku w okolicach S. i M. w woj. (...) kierował samochodem m-ki F. (...) w ruchu lądowym będąc w stanie nietrzeźwości 0,44 miligrama na litr alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o przestępstwo określone w art. 178a§1 kk.

Wyrokiem z dnia 26 września 2014 roku (sygnatura akt II K 1221/13) Sąd Rejonowy w Świdnicy:

I. Oskarżonego M.H. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, przyjmując jednak iż pokrzywdzony D. I. doznał następujących obrażeń: stłuczenia klatki piersiowej i płuc, ciężkiego urazu czaszkowo mózgowego, krwiaka przymózgowego prawej przedniej okolicy mózgu, stłuczenia płata czołowego mózgu, stłuczenia lewej półkuli mózdzku, obrzęku mózgu, mnogich złamań kości czaszki i twarzoczaszki, które to obrażenia skutkowały jego zgonem w dniu 19 sierpnia 2013 roku, tj. występku z art. 177§1 i 2 kk w zw. z art. 178 kk i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;

II. oskarżonego M.H. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 178a§1 kk i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 kk i art. 86§1 kk połączył wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności i orzekł wobec niego karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 42§2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 10 (dziesięciu) lat;

V. na podstawie art. 46§1 kk orzekł od oskarżonego M.H. na rzecz pokrzywdzonego M. M. obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 10.000 złotych (dziesięć tysięcy złotych);

VI. na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonej w punkcie III części rozstrzygającej wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania oskarżonego od dnia 5 sierpnia 2013 roku;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. kwotę 929,88 złotych (dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu udzielonej oskarżonemu;

VIII. na podstawie art. 624§1 kpk zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego M.H., zaskarżając wyrok w całości, zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, polegający na błędnym ustaleniu, iż oskarżony popełnił dwa odrębne czyny zabronione, tj. wypadek drogowy oraz kierowanie pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości, podczas gdy zachowanie oskarżonego należy ocenić, jako jeden czyn zabroniony wypełniający znamiona obu typów czynów zabronionych (rzeczywisty zbieg przepisów ustawy karnej),

a w konsekwencji:

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 11§1 i§2 kk poprzez ich niezastosowanie, a przez co została naruszona zasada jedności czynu zabronionego,

ewentualnie zarzucił:

3) niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonego kar pozbawienia wolności.

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia czynu zabronionego z art. 177§1 i art. 177§2 kk i art. 178a§1 kk w zw. z art. 11§2 kk i wymierzenie oskarżonemu na podstawie art. 177§2 kk i art. 178§1 kk w zw. z art. 11§3 kk kary 3 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 42§2 kk środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 5 lat,

ewentualnie o:

2. zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie wymiary kar jednostkowych i kary łącznej poprzez wymierzenie oskarżonemu za czyn I kary 3 lat pozbawienia wolności, a za czyn II kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat oraz kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności, ja i zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 5 lat,

oraz o:

zasądzenie od Skarbu państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w toku postępowania apelacyjnego, według norm prawem przepisanych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł oskarżony M.H. podnosząc, iż w toku postępowania nastąpiło szereg „przekłamań”, miał problemy w porozumieniu z obrońcą, a nadto tłumacz nie zawsze w sposób prawidłowy tłumaczył to co oskarżony chciał przekazać. Ponadto będąc pozbawiony wolności nie miał zagwarantowanej pomocy tłumacza. Wniósł o ponowne rozpoznanie sprawy.

Sąd okręgowy zważył:

apelacje wywiedzione w sprawie tak osobista oskarżonego M.H. jak również obrońcy oskarżonego nie są zasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Co do apelacji obrońcy oskarżonego - rozpoznając wniesiony środek odwoławczy wbrew odmiennym zapatrywaniom skarżącego stwierdzić należy, iż w sprawie niniejszej sąd rejonowy nie popełnił zarzucanego błędu w ustaleniach faktycznych jak również nie naruszył przepisów prawa materialnego wskazanych w apelacji, zaś wymierzona wobec oskarżonego M.H. za przypisane w zaskarżonym wyroku czyny kary jednostkowe oraz kara łączna jak też orzeczony środek karny zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym nie mogą być uznane za rażąco niewspółmiernie surowe.

Zarzucany błąd w ustaleniach faktycznych ma miejsce wówczas gdy sąd rozpoznający sprawę wyciągnie nielogiczne wnioski z ujawnionego i prawidłowo ocenionego materiału dowodowego, taka zaś sytuacja w przedmiotowej sprawie nie miała miejsca. Sąd rejonowy całościowo materiału dowodowego poddał wnikliwej, rzetelnej, obiektywnej a także wszechstronnej analizie i ocenie zgodnej z wymogami art. 7 kpk. W oparciu o prawidłowo ocenione dowody sąd rejonowy poczynił trafne ustalenia faktyczne a także dokonał prawidłowej subsumpcji zachowania oskarżonego M.H. jakie miało miejsce w czasie przedmiotowego zdarzenia.

Nie można zgodzić się ze skarżącym który podnosi, iż sąd orzekający błędnie ustalił, iż oskarżony popełnił dwa czyny zabronione podczas gdy zachowanie oskarżonego należy oceniać jako jeden czyn zabroniony wypełniający znamiona obu typów czynu zabronionych. Uzasadniając swoje stanowisko skarżący podnosi, iż nie ma żadnych okoliczności faktycznych pozwalających na logiczne rozgraniczenie, rozbitcie zachowania oskarżonego na dwa czyny zabronione polegające na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości a następnie na spowodowaniu w tym stanie wypadku drogowego. Otóż argumentacji tej nie można podzielić, bowiem zachowanie sprawcy, kierującego pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka odurzającego, który w następstwie naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu powoduje wypadek komunikacyjny, stanowi dwa odrębne czyny zabronione - jeden określony w art. 178a § 1 lub 2 k.k., drugi zaś - w art. 177 § 1 lub 2 k.k. w związku z art. 178 § 1 k.k. Ewentualna redukcja ocen prawno-karnych powinna zostać dokonana - z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku - przy przyjęciu, iż występki zakwalifikowany z art. 178a § 1 lub 2 k.k. stanowi współukarane przestępstwo uprzednie (tak wypowiedział się Sąd Najwyższy między innymi w postanowieniu z dnia 28 marca 2002 roku I KZP 4/02). Pogląd zgodnie z którym zachowanie sprawcy kierującego pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka odurzającego, który w następstwie naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu powoduje wypadek komunikacyjny, stanowi dwa odrębne czyny zabronione, jeden określony w art. 178a § 1 lub 2 k.k., drugi zaś w art. 177 § 1 lub 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., nie stracił swojej aktualności i jest powszechnie akceptowany w orzecznictwie. Tego rodzaju subsumpcja ustaleń faktycznych pod powołane wyżej przepisy ustawy karnej stanowi więc zasadę, zaś ewentualna redukcja ocen prawno-karnych polegająca na przyjęciu, że występki zakwalifikowany z art. 178a § 1 lub 2 k.k. stanowi współukarane przestępstwo uprzednie, może być dokonana jedynie wyjątkowo, z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku. W realiach niniejszej sprawy takiej redukcji prawno-karnej nie można przyjąć, skoro oskarżony będąc pod wpływem alkoholu i kierując pojazdem pokonał około 4-5 kilometrów, po czym zaprzestał jazdy i w barze wypił kolejne piwo a następnie ponownie podjął się kierowania pojazdem i prowadził wskazany samochód po drodze publicznej. Powyższe w pełni pozwala na przyjęcie, iż sąd rejonowy trafnie zakwalifikował zachowanie oskarżonego jako wypełniające znamiona dwóch przestępstw a mianowicie z art. 177 §1 i 2 kk w zw. z art. 178 kk oraz z art. 178a § 1 kk, skoro zachowania te dały się wyraźnie wyodrębnić i były przedzielone zaniechaniem prowadzenia pojazdu.

Nie można także za zasadne uznać stanowisko skarżącego wyrażające się uznaniem, iż orzeczone wobec oskarżonego M.H. kara (tak łączna jak i kary jednostkowe) są rażąco niewspółmiernie surowe, a tylko taka konstatacja nakazywałaby ich zmianę. Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 kpk, zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. Na gruncie cytowanego przepisu nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 12 lipca 2000 roku II Aka 116/00) taka natomiast sytuacja w sprawie tej nie zaistniała. Jak wynika z lektury pisemnych motywów zaskarżonego wyroku sąd I instancji uwzględnił wszystkie okoliczności istotne dla wymiaru kary i nadał im właściwe znaczenie - miał na uwadze okoliczności tak obciążające oskarżonego zaś wymierzone kary uwzględniają wysoki stopień zawinienia jak i znaczny stopień społecznej szkodliwości popełnionych czynów. Również orzeczone wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych nie może być uznany za niewspółmierny, zwłaszcza gdy zważy się na poziom stanu nietrzeźwości oskarżonego, brak uprawnień do kierowania pojazdami oraz brzemienne skutkiem poziom naruszenia wszelkich zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym.

Co do apelacji oskarżonego – za niezasadne uznać należy forsowane przez oskarżonego stanowisko jakoby w toku postępowania miało dojść do naruszenia jego praw. Oskarżony jest narodowości bułgarskiej, ale nie mówi w tym języku tylko w języku tureckim, taki też zapis znajduje się w protokole przesłuchania M.H. w charakterze podejrzanego z dnia 6 sierpnia 2013 roku, skutkiem czego powołany został w sprawie niniejszej tłumacz języka tureckiego, który uczestniczył w czynnościach procesowych przeprowadzanych z udziałem oskarżonego, zaś sąd I instancji stosował się

do wymogów art.72 kpk dokonując wymaganych doręczeń łącznie z tłumaczeniami. Również w toku postępowania odwoławczego treści zawiadomień i pouczeń przekładane były na język turecki.

W toku postępowania przygotowawczego i sądowego oskarżony korzystał z pomocy obrońcy, który brał udział w prowadzonym postępowaniu i wywiódł też apelację. Analizując przedstawioną w apelacji argumentację, stwierdzić należy iż z akt sprawy nie wynika aby w trakcie postępowania przed sądem I instancji oskarżony zgłaszał trudności ze zrozumieniem wypowiedzi - które zostały przetłumaczone na język turecki czy też miał problemy z porozumieniem się z obrońcą. Okoliczności takie podnosi dopiero w apelacji jako wyraz dezaprobaty dla treści zapadłego wyroku, a zatem brak jest powodów do przyjęcia że w istocie miały miejsce.

Wobec powyższego brak było podstaw do uwzględnienia apelacji (art.437§1 kpk).

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o Adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 124 z późn. zm.) oraz § 14 ust. 2 pkt 4 i § 19 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 tj.) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. kwotę 723,23 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk zwalniając oskarżonego od ponoszenia tych kosztów, bowiem nie posiada on środków na ich pokrycie.